

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ทรงมีพระราชโองบายด้านการศึกษาศึกษาเพื่อสืบสานพระราชปณิธานแห่งองค์พระบรมชนกนาถ ในการสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง โดยทรงมุ่งให้การศึกษาต้องสร้างพื้นฐานแก่นักเรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง (2) การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม (3) การมีงานทำ-มีอาชีพ และ (4) การเป็นพลเมืองดี กอปรกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27 บัญญัติว่า บุคคลย่อม เสมอภาคกัน ในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน ด้านกีฬาเหมือนกัน แม้ว่าจะเป็นผู้พิการแต่ก็มีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมในการเล่นกีฬาสำหรับผู้พิการ ทั้งนี้เพื่อให้สังคมตระหนักถึงความสามารถของคนพิการที่เทียบเท่าคนปกติ เป็นการเปิดโอกาส ให้คนพิการเข้ามามีส่วนร่วมกับสังคม มากขึ้น และมีพื้นที่ให้คนพิการแสดงความสามารถด้านกีฬา จัดอุปสรรคที่เกิดจากความพิการทางกาย ทำให้นักกีฬามีทักษะที่เป็นเลิศอยู่ในระดับมาตรฐานและเท่าเทียมกับคนปกติ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเท่าเทียม การส่งเสริมทักษะทางด้านกีฬาให้กับคนพิการ จึงมีความสำคัญไม่แพ้การส่งเสริมทักษะอื่น ๆ ด้วยผลลัพธ์ที่ตามมา นอกเหนือจากทักษะทางด้านกีฬาแล้วยังเป็นการส่งเสริมการเข้าสังคม การมีน้ำใจนักกีฬา การส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านกีฬา จนนำไปสู่การพัฒนาเป็นนักกีฬาทีมชาติ ทั้งนี้ในต่างประเทศเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนากีฬาของประเทศ ได้มีการส่งเสริมการเล่นกีฬาตั้งแต่ระดับเยาวชน เพื่อสร้างพื้นฐานด้านทักษะกีฬาที่ถูกต้อง และเป็นการเตรียมพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยการจัดตั้งสถาบันที่ส่งเสริมทักษะทางด้านกีฬา โดยเฉพาะภายในโรงเรียนเป็นพื้นฐานแรกในการปลูกฝังทัศนคติและวางรากฐานด้านร่างกายให้เกิดความพร้อม (สมบัติ ครูพันธ์, 2552) ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ระบุไว้ว่าการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์หนึ่ง คือ เพื่อให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ ได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย โดยนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพทั้งความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ เนื่องจากปัจจุบันนี้กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงทั้งวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนด้านอื่น ๆ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหาร

และจัดการศึกษาอบรมที่ให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชนที่จะพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมในสังคมด้วยความเสมอภาคและเอกภาพโดยให้มีความสุขในการเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและชุมชนตลอดจนการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับโอกาสและการพัฒนาเต็มตามศักยภาพทางด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ เพื่อพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 10 วรรคสองว่า การศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น จากบทบัญญัติดังกล่าวการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสงานวิชาการและงานอาชีพถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ควบคู่กันไปซึ่งจะต้องอาศัยการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรรวมถึงพัฒนาคุณภาพชีวิตและทักษะการดำรงชีวิตของนักเรียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เหมาะสมกับสติปัญญาความสามารถของเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสเพื่อพัฒนาด้านทักษะพิสัย พุทธิพิสัย จิตพิสัย โดยการจัดกิจกรรมเสริมนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติสอดคล้องกับนโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่กำหนดให้มีโรงเรียน ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 1 โรงเรียน ที่มีความจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมความสามารถด้านกีฬา ดนตรี และศิลปะให้กับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส เพื่อเป็นการยกระดับให้กับนักเรียนที่มีความสามารถด้านกีฬา ดนตรี และศิลปะ รวมทั้งนักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันในรายการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง สามารถต่อยอดไปสู่ความสำเร็จในระดับนานาชาติต่อไป

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ครอบคลุมถึงการส่งเสริมความสามารถดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำโครงการสนับสนุนและส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสให้มีความเป็นเลิศด้านกีฬา ดนตรี และศิลปะ ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสที่มีความสามารถพิเศษ พัฒนาศักยภาพและแสดงผลงานของตนเองให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าหรือพัฒนาศักยภาพเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันตามศักยภาพของแต่ละบุคคลและค้นพบตัวตนอย่างแท้จริง และสอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ข้อ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและการเสริมสร้างศักยภาพคน จุดเน้น นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ 4 จุดเน้นด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันทางสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามการต่อยอดความสำเร็จของนักเรียนพิการและนักเรียนด้อยโอกาสของโรงเรียนที่ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสด้านความเป็นเลิศด้านกีฬา ดนตรี และศิลปะ และเพื่อประชาสัมพันธ์เส้นทางความสำเร็จของนักเรียนที่ได้พัฒนาความสามารถตามความถนัด ความสนใจของตนเอง และมีสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580)

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จัดตั้งขึ้นเพื่อจัดการศึกษาให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และทั่วประเทศไทยได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระนามาภิไธยสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเป็นชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น” เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2548 จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แบบอยู่ประจำและไปกลับ ได้เข้าร่วมโครงการสนับสนุนและส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสให้มีความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการสนับสนุนและส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสให้มีความเป็นเลิศด้านกีฬา (ศูนย์บ่มเพาะความเป็นเลิศด้านกีฬา) ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามการต่อยอดความสำเร็จของนักเรียนพิการและนักเรียนด้อยโอกาส ของโรงเรียนที่ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสด้านความเป็นเลิศด้านกีฬา ในการดำเนินการโรงเรียนได้จัดให้มีการจัดทำแผนการส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะบุคคล (Individual Encouraged Excellent Plan: IEEP) ด้านกีฬาเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีความสามารถด้านกีฬา (SAR โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 2563) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากรู้ เล่น ในกีฬาชนิดต่าง ๆ แล้วนำผลการพัฒนา ก่อน-หลัง ในทักษะแต่ละชนิดกีฬาสู่การพัฒนาการต่อยอดเพิ่มเติม จนสามารถเป็นนักกีฬาตัวแทนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน หรือแข่งขันกีฬาในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และสามารถเป็นนักกีฬาตัวแทนทีมชาติไทยเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติได้

สภาพปัญหาของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จากการสรุปรายงานของงานส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะบุคคลประจำปีการศึกษา 2562 พบว่า ด้านนักเรียนมีสภาพความพิการทางร่างกายที่เป็นข้อจำกัด ซึ่งเกิดจากการไม่สม่ำเสมอของการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลทำให้สภาพร่างกายของนักเรียนไม่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระ และผลการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านกีฬาไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะบุคคล (Individual Encouraged Excellent Plan: IEEP) ด้านครูผู้ฝึกสอนควรมีการส่งเสริมให้พัฒนาตนเองโดยการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จัดประสบการณ์ในการแข่งขัน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านกีฬาทั้งในระดับโรงเรียน และด้านบริหารจัดการควรถูกกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละประเภทกีฬา กำหนดทิศทางนโยบายที่จะนำไปสู่แผนการดำเนินงานทั้งระยะสั้น ระยะยาว หรือรายปีเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และเป็นระบบการทำงานตามลำดับขั้น รวมถึงมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (รายงานของงานส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะบุคคล, 2562) และจากการรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (Self Assessment Report: SAR) ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้สรุปผลเกี่ยวกับจุดที่ควรพัฒนาและกลยุทธ์ การพัฒนาในอนาคตไว้ว่า 1) ด้านกระบวนการบริหาร

และการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาควรมี การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำกระบวนการชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เข้ามาใช้ในการพัฒนาตนเอง และแก้ปัญหาที่พบในการพัฒนานักเรียน อย่างต่อเนื่อง ให้ความสำคัญในการพัฒนาส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะบุคคลของนักเรียนด้วยการ บูรณาการการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพเพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีให้เกิดขึ้นในโรงเรียน

2) ด้านครู ควรกระตุ้นให้ครูได้เห็นความสำคัญของการนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ และการส่งเสริมความเป็นเลิศ เฉพาะบุคคลอย่างต่อเนื่อง ส่วนกลยุทธ์การพัฒนาในอนาคตได้ระบุไว้ว่า ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควบคู่การส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะบุคคลของนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ชัดเจน (รายงานประจำปี โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น, 2561, น. 25) ผลการสอบถามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีต่อสภาพการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านกีฬาของนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในปีการศึกษา 2562 (บันทึกการประชุมผู้ปกครองโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น, 2562) พบว่า ผู้ปกครองบางส่วน ไม่มีความมั่นใจในศักยภาพของบุตรหลานในการฝึกฝนด้านกีฬาด้วยข้อจำกัดที่มี และผู้ปกครองบางส่วน มีเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับบุตรหลานในการฝึกฝนทักษะทางกีฬาตามรอรุ่นพี่ ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ ด้านกีฬาในระดับชาติ ระดับนานาชาติ ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นว่าโรงเรียนควรมี การวางแผนให้ครูผู้ฝึกสอนได้มีโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านการฝึกซ้อมนักกีฬา แต่ละประเภทให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งโรงเรียนควรจัดให้มีสนามฝึกซ้อมกีฬาแต่ละประเภทอย่างเพียงพอ และเหมาะสม ตลอดจนสื่อ อุปกรณ์ในการฝึกซ้อมควรมีให้มีมาตรฐานอยู่ในสภาพเหมาะสมพร้อมใช้งาน และมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนแต่ละประเภทกีฬา ครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนต้องเข้ามา มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาอย่างเป็นระบบ ในขณะเดียวกัน โรงเรียนต้องแสวงหาภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามา มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านกีฬา ของนักเรียนด้วย

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงเห็นเป็นความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะ ศึกษากลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ สู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อเป็นข้อมูลแก่โรงเรียนที่จัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาความเป็นเลิศด้านกีฬาให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่อง ประเภทต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ สามารถต่อยอดไปยังการเป็นนักกีฬาที่ก้าวสู่ความสำเร็จจนสามารถ เข้าร่วมแข่งขันกีฬาในระดับชาติและนานาชาติต่อไปได้

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นอยู่ในระดับใด

1.2.2 กลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ควรเป็นอย่างไร

1.2.3 ผลการประเมินกลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นมีความเป็นไปได้หรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.3.2 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.3.3 เพื่อประเมินกลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

กลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในครั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตของการวิจัย โดยแบ่งขั้นตอนการศึกษาออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และสังเคราะห์องค์ประกอบในการพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาทั้งหมด 7 องค์ประกอบ โดยสอดคล้องกับองค์ประกอบในการจัดการนันทกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของ

โรงเรียนกีฬา สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และอีกทั้งศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับทางการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมความเป็นเลิศนักเรียนเฉพาะบุคคล จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้ฝึกซ้อม จำนวน 20 คน พี่เลี้ยงเด็กพิการ จำนวน 16 คน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 46 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 2.1 การพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ
- 2.2 ประเภทของชนิดกีฬา
- 2.3 แนวทางการวินิจฉัยความพิการสู่ประเภทกีฬา
- 2.4 แนวคิด องค์ประกอบการพัฒนา นักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ
- 2.5 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ
- 2.6 กลยุทธ์การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา
- 2.7 บริบทโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาของดำเนินการศึกษาวิจัยในปีการศึกษา 2563 คือ ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563 - เดือนกันยายน พ.ศ. 2563

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ตามองค์ประกอบดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการองค์กร 2) ด้านความพร้อมของนักกีฬา 3) ด้านผู้ฝึกสอน ผู้เชี่ยวชาญกีฬา 4) ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านการฝึกซ้อม 6) ด้านการจัดประสบการณ์ในการแข่งขัน 7) ด้านการส่งเสริม สนับสนุนและการจูงใจ

ระยะที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นักวิชาการที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษา อาจารย์ที่สอนหลักสูตรการบริหารการศึกษา ในมหาวิทยาลัย ตัวแทนผู้ฝึกสอนกีฬาคนพิการ และนักการศึกษาที่มีความสามารถด้านการจัดการแนวทาง หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนเฉพาะความพิการ จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการสมาคมกีฬา จำนวน 1 คน นักวิชาการทางการบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน นักวิชาการทางกายภาพบำบัด จำนวน 1 คน ครูกายภาพบำบัด จำนวน 1 คน ครูผู้เชี่ยวชาญทางด้านกีฬา จำนวน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบด้านความเป็นเลิศเฉพาะบุคคล จำนวน 1 คน ตัวแทนผู้ปกครองนักกีฬา จำนวน 1 คน ศิษย์เก่านักกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 13 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 2.1 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์
- 2.2 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา
- 2.3 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาของดำเนินการศึกษาวิจัยในปีการศึกษา 2563 คือ ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563 - เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

กลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ระยะที่ 3 ประเมินกลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1. การนำเสนอสรุปผลการพัฒนาของนักเรียนโดยกลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ และการทำประชาพิจารณ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public hearing of stakeholders) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 21 คน โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพของกลยุทธ์ตามหลักของ Guskey (2000)

2. ประเมินมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความมีประโยชน์ของกลยุทธ์ การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศ ด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 13 คน โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์การ ประเมินคุณภาพของร่างกลยุทธ์ตามหลักของ Guskey (2000) ซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์มาตรฐาน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความเหมาะสม (Propriety) 2) ความสอดคล้อง (Congruity) 3) ความเป็นประโยชน์ (Utility) และ 4) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินมาตรฐานด้านความ ความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความมีประโยชน์ และนำข้อสรุปจากผลการดำเนินการที่ได้ทำการ ปรับปรุงกลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ สู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สรุปและรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อไป

3. การสรุปผลการพัฒนาของนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์การพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศด้าน กีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษากลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือ สุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ครั้งนี้ผู้รายงานได้นิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อให้มีความเข้าใจความหมายตรงกัน ดังนี้

1.5.1 กลยุทธ์ หมายถึง แผนงานและทิศทางการทำงานที่ชัดเจน เพื่อให้การพัฒนานักเรียนสู่ ความสำเร็จ โดยกลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือ สุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1.5.1.1 วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง ภาพความตั้งใจหรือสิ่งที่พึงปรารถนาอย่างกว้าง ๆ ในอนาคตที่สมาชิกเครือข่ายความร่วมมือร่วมต้องการให้เกิดขึ้นเป็นจริงในอนาคตข้างหน้า (ในระยะเวลา 4 ปี) เพื่อนำไปสู่การกำหนดภารกิจและจุดหมายที่มีความชัดเจนในอนาคตร่วมกัน

1.5.1.2 พันธกิจ (Mission) หมายถึง ภารกิจของเครือข่ายความร่วมมือที่จะต้องดำเนินการ ร่วมกันหรือกิจกรรมตามกรอบภาระหน้าที่ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

1.5.1.3 เป้าประสงค์ (Goals) หมายถึง จุดมุ่งหมายปลายทางหรือผลลัพธ์สุดท้ายในการ ดำเนินงานพัฒนานักเรียนมีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ สู่ความเป็นเลิศ ด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นร่วมกัน

1.5.1.4 ประเด็นกลยุทธ์ (Strategy issues) หมายถึง ประเด็นหลัก ๆ ที่ต้องคำนึงถึงและ หยิบขึ้นมาทำแผน เพื่อให้บรรลุสู่เป้าประสงค์

1.5.1.5 แนวทาง (Measure) หมายถึง วิธีการดำเนินการเพื่อพัฒนานักเรียนมีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.5.1.6 ตัวชี้วัด (Indicator) หมายถึง ตัวชี้วัดความสำเร็จเพื่อนำไปตรวจสอบการดำเนินงานพัฒนานักเรียนมีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา

1.5.2 กลยุทธ์การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา หมายถึง กระบวนการพัฒนาเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ให้มีทักษะและความชำนาญด้านกีฬา มุ่งสู่การเป็นนักกีฬาที่สามารถเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ ได้ เช่น กีฬาภายในโรงเรียน กีฬานักเรียนแห่งชาติ กีฬาชิงแชมป์ประเทศไทย และกีฬาระดับนานาชาติได้ ซึ่งมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1.5.2.1 การพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร หมายถึง การกำหนดโครงสร้างการบริหารองค์กร กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละฝ่ายงาน กำหนดทิศทางนโยบายที่จะนำไปสู่แผนการดำเนินงาน ทั้งระยะสั้น ระยะยาว หรือรายปี เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และเป็นระบบการทำงานตามลำดับขั้น และมีการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ เป้าหมายให้กับบุคลากรให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันรวมถึงมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

1.5.2.2 การพัฒนาความพร้อมของนักกีฬา หมายถึง นักกีฬามีทัศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจ มีทักษะความถนัดและความคล่องแคล่วด้านกีฬาที่สอดคล้องกับสภาพความพิการของนักกีฬาแต่ละประเภทมีความรับผิดชอบต่อตนเองและทีม รู้จักสร้างสุขภาพส่วนบุคคลให้อยู่ในสภาพพร้อมทุกระยะ มีการศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมกีฬาที่เล่นให้ลึกซึ้ง และรู้จักพัฒนาด้านบุคลิกต่าง ๆ อย่างเหมาะสม คือ พัฒนาตนเอง พัฒนาด้านสังคม และพัฒนาเทคนิคต่าง ๆ

1.5.2.3 การพัฒนาผู้ฝึกสอน ผู้เชี่ยวชาญกีฬา หมายถึง ผู้มีความรู้และประสบการณ์ มีมนุษยสัมพันธ์และรู้จักสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อนักกีฬา ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบวินัย ปฏิบัติต่อนักกีฬาทุกคนด้วยความเสมอภาค มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีการสอนเทคนิคใหม่ ๆ ในการฝึกซ้อมทักษะ สร้างแรงจูงใจให้นักกีฬามาเข้าร่วมการฝึกซ้อม มีการสอนคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักกีฬา และนำนักกีฬาไปอุ่นเครื่องเพื่อหาประสบการณ์และสามารถแก้เกมส์ในการฝึกซ้อมทีมหรือแข่งขัน

1.5.2.4 การพัฒนาสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การจัดสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพความพิการและประเภทกีฬา มีมาตรฐานสำหรับการทำงาน มีความปลอดภัย ให้ผลคุ้มค่าในการใช้งาน จัดและดำเนินการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานด้านกีฬาเกิดความพร้อม และเกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงานด้านกีฬา

1.5.2.5 การพัฒนาการฝึกซ้อม หมายถึง การวางแผน การเตรียมการฝึกซ้อมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพความพร้อมของนักกีฬาในรูปแบบแผนระยะสั้นและระยะยาว จัดทำตาราง กิจกรรม การฝึกซ้อมของแต่ละชนิดกีฬาอย่างชัดเจน ดำเนินการฝึกซ้อมตามตารางการฝึกซ้อม ประเมินผลการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ มีแบบบันทึกการประเมินผลพัฒนาการและความก้าวหน้า ทักษะด้านกีฬาแต่ละประเภท

1.5.2.6 การพัฒนาการจัดประสบการณ์ในการแข่งขัน หมายถึง การจัดการแข่งขันเพื่อ ทดสอบความพร้อมและทักษะด้านกีฬาเป็นระยะ ๆ จัดแข่งขันเพื่อพัฒนาทักษะและสติของ แต่ละ ชนิดกีฬา มีการประเมินสมรรถนะของนักกีฬาตามที่กำหนด และมีการพัฒนาจุดเด่น จุดด้อยของ นักกีฬาเป็นระยะ มีการส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันในรายการต่าง ๆ เช่น ระดับจังหวัด ระดับ ภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

1.5.2.7 การพัฒนาการส่งเสริม สนับสนุนและการจูงใจ หมายถึง การสนับสนุนให้ บุคลากรด้านการกีฬาพัฒนาศักยภาพความก้าวหน้าของตนเองในหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้าน ความรู้ ทักษะกระบวนการในการพัฒนางานและการส่งเสริมให้บุคลากรเห็นคุณค่าประโยชน์ในการ พัฒนาคุณภาพงาน เพื่อเสริมสร้างค่านิยมและความเชื่อในเรื่องความมีคุณภาพของการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่ความเป็นเลิศ โดยมีการสร้างแรงจูงใจด้วยการจัดสวัสดิการให้บุคลากรด้านกีฬาผู้ฝึกสอน และนักกีฬา เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ อันจะส่งผลให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่อย่างมีความสุข

1.5.3 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ หมายถึง นักเรียนที่มี อวัยวะไม่สมบูรณ์หรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่อง ดังกล่าว อาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การไม่สมบูรณ์ของ มาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ หรือมีความเจ็บป่วยเรื้อรังหรือ มีโรคประจำตัว ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่องในห้วงเวลาที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.5.4 ครู และบุคลากร หมายถึง ครูและบุคลากรของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ซึ่งทำหน้าที่หลัก ทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในโรงเรียน ศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.5.5 โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษา และบ่มเพาะส่งเสริม ความเป็นเลิศด้านกีฬาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยนี้มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1.6.1 กลยุทธ์การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มีความเหมาะสมกับบริบทสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศทางด้านกีฬา ส่งผลให้ บรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.6.2 โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้สารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนที่มีความ บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา และมีแนวทางเพื่อวางระบบ การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

1.6.3 โรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา นักเรียนสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา